

אורגניות

הצבוננים

בהקמת מדינת ישראל. אולם מכאן ועד לחגיגות ראותניות ובזבוניות, שכאלו נרעדו להחיות מחדש את פולחן האישיות של האיש, דווקא ביום הולדתו ה־85. רב המרחק.

מה פתאום נזכרו דווקא השנה לחגוג? הסיבה לכך פשוטה. כשהיה בן 80 היה דוד בן־גוריון אויב המשטר והנהגת המדינה. הוא לא היה זכאי לחגיגה ממלכתית. חבריו בצמרת, המודקנים יחד עימו, חוששים שהוא או שהם לא יוכו לחגוג את יום הולדתו ה־90. לכן קפצו על תאריך יום ההולדת ה־85. באותה מידה טוב היה גם יום ההולדת ה־83 או ה־87. אם חברות השליטים היתה מחליטה על כך.

מה שמעורר גועל ודחייה יותר מכל, אינה עצם ההחלטה על החגיגות, גם לא הפורנות והביבוז שבהם בימי מצוקה כלכלית, אלא הצביעות הנוראה של חברות המנהיגים התלושה, החיה כאילו על פלגיה אחרת.

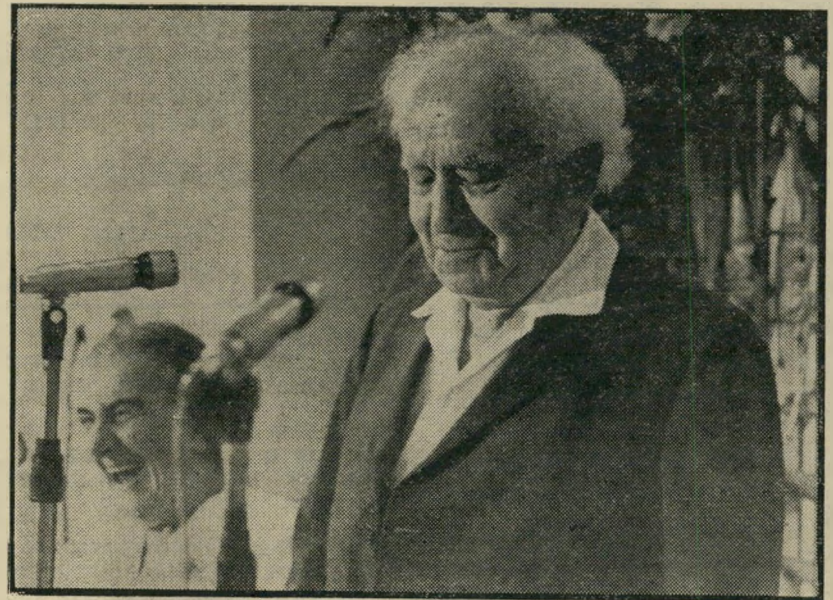
אורגניות הולילה היתה כאין וכאפס לעורמת אורגניות הצביעות שהשתוללה בבית ברל ביום חמישי האחרון.

החבורה הזאת, שאמרה עוד לפני מיספר שנים את הדברים הנוראים ביותר על דוד בן־גוריון, אחרי שקברה כמה מחבריה בגלל מריבותיהם עימו, עשתה סיבוב של 180 מעלות, כאילו לא קרה שום דבר. אותו איש, שאמר על החבורה הזאת את הדברים הבוטים והקשים ביותר שאיזה שהוא מנהיג הטיח אי פעם בפניהם, גם הוא כאילו שכח הכל. אפילו דבר, בדווחו על המאורע לא יכול היה להתעלם מכך שבחגיגה בלטה „עצימת־עין, דילוגי לשון על פני קרעים, חילוקי־דיעות ומשברים“.

הכתרון: השמצת המחים

אלו היה מדובר בסולחה, בחגיגת פיוס, ניתן היה עוד איך שהוא להסיר ביר את כל ההילולה הזאת. אבל זאת אין מזכירים כלל. בן־גוריון לא חזר בו באף מילה אחת מדיעותיו על גולדה (האשה המיטיבה יותר מכל דבר אחד לשנוא), וממשלתה. גולדה לא חזרה בה אף מאחד מהברכים והכינויים שהאשמה בהם את דוד בן־גוריון בוועידה העשירית של מפא"י ואחריה.

המליצות שנשמעו מפי מזכ"ל העבודה, ישראל ישעיהו, בנוסח „אנו שמחים על שהצללים שהעיבו על משפחתנו הגדולה נסו... מחמת סיבות מצערות ובנות חלוף לא ישבנו איתך במחיצה אחת מיספר שנים...“ איפיינו את אופיין הכללי של

דוד בן־גוריון משמיץ את משה שרת, וגולדה מתחננת מצחוק, בפתיחת חגיגות יום ההולדת ה־85 של דוד בן־גוריון בבית־ברל בצופית. שני המתרגמים שהשמיצו זה את זה בשינאה פאתולוגית, הפכו עתה לידידים, כשההשמעות נופלות על חבריהם המתים.

משמיצים את שרת

צאת שלהם. באים לדקור את עיני אורחיה המדינה בסעודה הולילה שלהם, שתפריטה המדויק נמסר להמוני העם בכל כלי התיקשורת. למען ידעו מה עולה על שולחן המנהיגים: יין רוזה, גנפילטע פיש, צילי עוף, בשר הודו, בשר בקי טרי, קפה, עוגות חג ופירות.

לא חשוב כאן כמה עלתה הארוחה. לא חשוב שבכל ארוחה עסקית על חשבון ההוצאות שלהם, הם יכולים לזלול מעדינים יקרים בהרבה. חשוב כאן האקט הסימלי, המעיד על הניתוק הגמור של ההנהגה האטומה מהעם. הם מכריזים בשעת מצוקה ומשבר כלכלי, כשהם תובעים לצמצם אפילו את תקציב הביטחון, על חגיגות שיימשכו שלושה חודשים ושיעלו מיליונים למשלם המיסים. הם פותחים את החגיגות בהפגנה של זלילה רבתי ביפומבי.

שום דבר לא שיקף נאמנה יותר את אופיו של המישטר בישראל, מאורגניות הולילה לכבוד בן־גוריון.

גועל, דחייה וביזבוז

יש לא יעדה בדעתו לפסול את פעלו וזכויותיו של דוד בן־גוריון

אם היתה דרושה הוכחה לתלמי שות, לאטימות ולניכור של חברות השליטים בישראל, הם סיפקו אותה הרהזומנות לכך היתה במקרה זה פתיחת חגיגות יום־ההולדת ה־85 של דוד בן־גוריון. אולם התירוץ אינו חשוב. אינו חשוב גם מה היה באמת באותה מסיבה מזכירות מפלגת העבודה ואורחיהם את יום הולדתו של בן־גוריון באורגיה של זלילה רבתי.

חשוב איך כל זה מופיע בעיני דעת הקהל בארץ; בעיני מאות אלפי עקרות בית שאינן יכולות לקנות בשר בגלל מחיריו המאמירים; בעיני רבבות פועלים עליהם מאיימים במאסר ובעונשים אחרים אם יעזו לשבות בתביעה להעלאת שכר של כמה עשרות לירות.

בעיני אלה היתה החגיגה בבית ברל מעין פארפראזה קומית של האקט של פרייט נירון קיסר בנבל, כשרומי בערה לעיר ניו־הנה, כל החבורה מתכנסת שוב יחד. במכוניות הפאר מגיעים שליטי המדינה למבצרים המפלגתיים, אלה, שהטילו את הפריזות, שכפו את עליית המחירים על המרני העם, שהפכו את מרבית העם לעבריינים מאונס על חוקי מסי־ההכנסה; אלה שאינם יודעים חשבון מלבד חשבון ההר

חובתך האלמנטרית, ותביע התנצלותך בצורה ההולמת. „לגונן על כבודך“. אולם במקום התנצלות קיבל פרוש מיכתב חוזר — גם הוא עם העתקים לכל חברי־הכנסת. כתב קורן, בחזרו על התקפתו האישית: „הרשה לי להביע תמיהה על הדרך שבחרת להגיב על הנושא הכלול במכתבך... עוד קודם לנאומי בכנסת עסקה העיר תונות בהרחבה בעניין הקשר העסקי עם מר סטאשר. „על דברים אלה בחרת להסתפק בהרדעה לעיתונות ובמכתב אישי אלי, שבהם אתה טוען כי בעת עשיית העיסקה עם

משקים את שרת

גולדה מנשקת את משה שרת בוועידה העשירית של מפא"י, אחרי ששרת וגולדה נשאו בה נאומי קיסרוג חריפים ביותר נגד דוד בן־גוריון.

החגיגות שחוגגת החבורה השלטת עם עצמה: לא פיוס, לא סליחה, לא חרטה, לא חזרה מדברים, רק העלמת עין — צביעות. היה זה רק דבר אופייני, שבבואו להשיב למארחיו, נקט גם דוד בן־גוריון בשיטה דומה כשאמר „לא אגיד כל מה שיש בליבי“ ובמקום לומר מה הוא חושב באמת על החבורה העורכת לו את חגיגות יום־ההולדתו, בחר להטיל האשמת מות ורפש בחבריו המתים, שאין בהם עוד היכולת להתגונן.

כך האשים את חבריו לשעבר משה שרת, אליעזר קפלן ודוד רמון, כמי שהיו אחר־ראים ל„בכיה לדורות“, שמונעו ממנו את שיחרור הרי יהודה וירושלים השלמה בימלחמת העצמאות, ושחסמו כל חופש פעולה צבאי ממנו בימיה הראשונים של המדינה.

וחבורת השליטים ישבה ושמעה מתמוגגת את דבריו, מבלי שאיש יעז להפסיקו. אותה גולדה מאיר שנישקה בפומבי לראות הזדהות את משה שרת בתום הוועידה העשירית, כשבערוב ימיו גילה אומץ לב וניסה להתנגד לבן־גוריון, היא שהניחה את שרת מבלתי שפצה בוקר להשמץ את אותו שרת מבלי שתפצה פה ותצפץ.

הנסיגה של החבורה הזאת לשפץ את ההיסטוריה, להעלים ממנה את כשלונותיהם ושנאותיהם, לא יעלה בידה.

חבל רק על בן־גוריון, שבחרפו הוא נותן יד להילולה הצורמת הזאת, שלא נועדה אלא לרומם ולשבח את הצביעות.

ראלית למרות עברו? „אני מביע, אפוא, דעתי שוב כי מן הראוי שתנקוט בדרך של בירור ציבורי־ריאליטיטיבי, אם ע"י הכנסת, אם על־ידי מבקר המדינה או בדרך ציבורית אחת, כדי שהפרשה תתבהר כדבעי. „כאיש־ציבור ותיק, וכחבר הכנסת, ראוי היה שתעשה כן, כדי לגונן על שמך ועל כבודך“.

עצמו עצה ותופר. עכשיו ממתנינים 118 חברי־הכנסת האחרים בכליון־עיניים להשקף הקטטה המילולית. רק כדבר אחד הם בטוחים: שפרוש לא יפעל על פי עצתו של קורן.

עליך כל לזות שפתיים? „ברם, כיצד אפשר לקבל טענתך זו, אם בהודעותיך בעיתונות הודית כי הפית את מר סטאשר לעורך־דין (בסוק) לשם השגת האורחות, והרי לכאורה, כיהודי, יכול היה סטאשר לקבל אורחות ישראלית אוטומטית מכוח השבות. מה צורך, אפוא, ראית בהפנית סטאשר לעורך־דין, אם לא סילוק המיכשולים מדרך? „ועוד, מדוע במכתבך אלי לא ציינת כלל ועיקר את העובדה כי הפנית את סטאשר לעורך־דין? כלום הפנייה בנוסח בות אלה אין במשמעה המלצה או סיוע להשגת שאיפתו של סטאשר: אורחות יש“

סטאשר לא היו ידועים לך אישיותו ועברו. האם לא ראוי היה שבעניין כזה, שדעת הקהל מוסעת ממנו — תדרוש בירור נייטראלי ואובייקטיבי של הפרשה, עליידי הקמת ועדה ציבורית, שכפניה תוכל להריכח את צידקתך? „לעצם טענתך, גם אם נקבל את הסברך, כי בשעה שקיבלת את ההלוואה למפעלך הפרטי לא ידעת את אישיותו של המלווה, הלא משתמע מדברך כי לאחר זמן מה נודע לך במי המדובר, וללום בעת שנודע לך הדבר דאגת להחזיר מיד את סכום ההלוואה לסטאשר כדי לנער חוצנך, בדיעבד, מן העיסקה ולהסיר מר